

Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
JAMMU

No. ४६२४

Title लिङ्गपुराणे हरितालिकाकथा

Author *

Extent ८ पत्राणि Age सं. १७३६

Subject पुराण साहाय्यादि

✓
हरितालिकाकथा लिंगपुराणे

अक्षरध

4624

F. = 8

हरि तालि को ब्रत कथा

६०
९

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ कैलाशः शिखरे रम्ये गौरीपुच्छे ति शंकरे ॥
गुह्या गुह्यतरं गुह्य कथयस्व मद्देश्वर ॥ १ ॥ सर्वेषां सर्वधर्मस्य
स्वमत्याया समदत्फलं ॥ प्रसन्नो स्मि यदा नाशतत्त्वतो ब्रूही
ममाग्रतः ॥ २ ॥ केनेदं तु मया प्राप्तं तपोदानेन शंकर ॥ अना
र्त्तादिमध्यनिधनं भर्तारं तु जगत्प्रभो ॥ ३ ॥ ॥ ईश्वर उवाच ॥ ॥
शृणु देवि मयाख्यातं तवाग्रव्रतमुत्तमं ॥ गुह्येदं मम स्वं क
थयामि तव प्रिये ॥ ४ ॥ यथा उडुगणश्चंद्रो यद्वाणां भानुरे
सर्व

चत्वारिंशत् ॥ चर्णानां तु यथा विप्रो देवानां विष्णु उतमं ॥ ५ ॥ नदीनां तु
नां २ यथा जङ्गा पुराणां तु भारत ॥ वेदानां तु यथा साम इंद्रियाणां म
नो यथा ॥ ६ ॥ पुराण वेद सर्वस्व मागमेन यथोदितम् ॥ एका
त्रेण ष्टणुष्वेदं यथाष्टे ब्रते श्वरं ॥ ७ ॥ येन पुण्यप्रभावेन प्रा
त्व समर्द्धी स नमैया ॥ तत्सर्वं कथं दृष्ट्वा मियथा दृष्टं ब्रते न तेश्व
रं ॥ ८ ॥ भाद्रमासे सिते पक्षे तृतीया दक्ष संयुता ॥ तस्यानुष्टा
नमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ९ ॥ ष्टणु पूर्वं त्वया देवी यद्व्रते

५०
 चरितं त्वया ॥ तत्सर्वं कथयिष्यामि यथा दृष्टं हिमाचले ॥ १० ॥
 पार्वत्युवाच ॥ ॥ कथं पूर्वमया देव चरितं ब्रूत मुत्तमं ॥ तत्सर्वं
 श्रोतुमिच्छामित्वं सकाशात्त्रिलोचन ॥ ११ ॥ ॥ इश्वर उवाच ॥
 अस्ति तत्र महोत्तमैर्लोहिमवान् नैर्नगेश्वरः ॥ नानाभीमसहोसि
 हो नानाद्रुमसमाकुलं ॥ १२ ॥ नानापक्षीसमायुक्तो नानामृग
 विचित्रितः ॥ यत्र देवाः सगंधर्वा सिद्धचारणा गुह्यकाः ॥ १३ ॥ वि
 हरन्ति सदा दृष्टा गंधर्वा गीततत्पराः ॥ स्फाटिकैः कांचनैश्च मृगैः ॥

मणिवैडूर्यभूषणं ॥ १४ ॥ श्लिष्यं ते भुजमाकास्यं यथाप्रीतेन प्री-
 तयोः ॥ हिमेनापूरितं सर्वगंधर्वार्धानूविचित्रितं ॥ १५ ॥ अप्रैत्सरो पक्ष २
 नृत्यसंघातैशोभमानो न गेश्वरः ॥ तत्र त्वं पार्वती बाल्ये तपस्यंती
 महत्तपः ॥ १६ ॥ अष्टं तु द्वादशं देवि धूम्रपानमधोमुखी ॥ संवत्सरं
 चतुःषष्टीपक्वयोगासनं त्वया ॥ १७ ॥ ॥ ८ ॥ एतान्तेन ते कण्डुषि-
 तोचितया व्रजन् ॥ कस्मै देयामया कन्या विचार्यं सुदुषितं ॥ १८ ॥
 इत्येवं चिंत्यमानस्य नारदो मुनीमागतः ॥ तत्राद्यो विष्टरं पाद्यं

६०

३

३

नारदाय ददौ ततः ॥ १८ ॥ ॥ नारदोवाच ॥ ॥ शृणु महीध्रमहाते
 जोविष्णुना प्रेषितो मया ॥ योग्यं योग्याय दातव्यं कन्यारत्नमिदं त्व
 या ॥ १९ ॥ वासुदेवोऽसौ नास्ति द्रशेण ब्रह्मणा द्विकं ॥ तन्नात्र क्रि
 यते किंचित् दीयतां भूमसंमतं ॥ २० ॥ ॥ हिमवानुवाच ॥ ॥ वासु
 देवोऽसौ देवो कन्याप्रार्थयते यदि ॥ तदा मया प्रदातव्यं त्वया ग
 मते विशिषतः ॥ २१ ॥ इत्येवंगदीतं सर्वं चिच्छेदे नारदो ययौ ॥ पीतां
 चारं धरं देवं शंखचक्रगदाधरं ॥ २२ ॥ कृतां जलिपुटो भूत्वा मुनीन्द्रः ॥ ३

प्रत्यभाषतः॥ ॥ नारदोवाच॥ ॥ शृणु देवमदत्कार्यं विवादचिंतितं तव॥ २४॥
 म२ यथोक्तं चेद्देवता शृणु घृष्टपुरुषोत्तम॥ दत्तासित्वं मया पुत्री विस्मये लो
 कधारिणे॥ २५॥ श्रुत्वा त्वया च तद्वाक्यं गतासि यषिभिः सह॥ दुषिता
 सपिभिर्घोरैः प्रसुप्ता वायुने तटे॥ २६॥ ॥ स ध्युवाच॥ ॥ किमर्थं दुषि
 ता देवि वदस्व तममाग्रतः॥ येनेदं तु त्वया भेदे करीष्ये दं न शंशयः॥
 २७॥ ॥ पार्वत्यु०॥ ॥ शृणु सखेममप्रीते मनस्वीषितं मम॥ कपदि
 निशमर्त्तारं करिष्ये दं न शंशयः॥ २८॥ इत्येवं कथंचिंतितं कार्यं ता

मिनि २

६०

४

त ३

५

नं

तेन कृतमन्यथा ॥ तस्माद्देहं परित्यागं करिष्ये देहं शयः ॥ ३० ॥ पार्वत्या
 वचनं श्रुत्वा स षीवचनमब्रवीत् ॥ पितायत्र न जानीत गमिष्या
 मिदं दनं ॥ ३१ ॥ इत्येवं समतं कृत्वा नीता सित्वं महावने ॥ पिता निरी
 द्यामास हिमवानश्च गृहे गृहे ॥ ३२ ॥ केन नीता मुता पुत्री देवदा
 नव किं नरेः ॥ सत्यं कृतं मुनीवाक्यं दास्ये गुरुद्वज ॥ ३३ ॥ इत्येवं हं ५
 चिंतया विष्टो मूर्च्छितः पतितो भुवि ॥ ततो दादा कृतं लोकाः प्रध्रुवंतो व
 निंप्रति ॥ ३४ ॥ किमर्थं मूर्च्छया प्राप्तः कथयस्व महागिरे ॥ ॥ हिमवान् ॥ ४

तां दृष्ट्वा १

एतदुखं महत्सं कन्यारत्र हतं मया ॥ ३५ ॥ हिंसा कालसर्पेण सिं
हव्याघ्रगजैरपि ॥ न जाने क्व गता पुत्री केन दुष्टेन वा हता ॥ ३६ ॥ कं
पतेशोकसंतप्तो वातेनैव यथा तुरं ॥ गमिष्यामि वनं घोरं नि
र्जनं जनवर्जितं ॥ ३७ ॥ व्याघ्रैः सिंहैरथ भालूकैः युध्यमानैर्मतं
गजैः ॥ तस्मिन् वने मदाघोरे व्रजं तिसृष्वभिः सह ॥ ३८ ॥ दृ
ष्ट्वा तत्र नदीरम्या तडागाश्च मदागुशः ॥ प्रविष्टा स त्रिभिः
सार्धं अन्नाहारविवर्जितं ॥ ३९ ॥ व्याधूतकैः स्थापितं पिडं पा

श्र ४

६०
५

र्वत्यासदितोमम॥हस्तनक्षत्रसंयुक्ताभाद्रेमासेतृतीयया॥
॥४०॥तत्रगीतेनवाद्येनरात्रौजागरणंकृतं॥तेनव्रतप्रभावेन
आसनंचलितंमम॥४१॥संप्राप्तोदवितत्रिवयत्रत्वंसखिभिःस
ह॥प्रसन्नोस्मिमयाप्रोक्तंचरं ब्रूहिचराचने॥४२॥पार्वत्युवाच॥
॥यदिदेवप्रसन्नोसिभर्ताभवतुमेशिवं॥तद्येत्युक्तामयादे
विकैलाशंपुनरागमं॥ततःप्रभातेसंप्राप्तेनद्यांतुंतुविसर्जनं॥
पार्श्वेराणंचकृतंतत्रसष्यासाधंप्रसुप्तिता॥४४॥हिमवानस्त

५

४ रि

तदा तत्र आगमं च वनं महत् ॥ दिशो निरीक्षमानस्य विकलौ ह्येन
विवर्जितः ॥ ४५ ॥ दृष्ट्वा तत्र नदीतीरे प्रसुप्तं कन्याकाद्वयं ॥ उथा षो
त्संमानीय रोदनं कुरुते नगः ॥ ४६ ॥ व्याघ्रेः सिंहैर्गजेर्दुष्टैः किम
र्थं वनमासिता ॥ ॥ पार्वत्युवाच ॥ ॥ शृणु तात मम ज्ञानं त्वं दाता
शंकराय च ॥ ४७ ॥ तदन्यथा कृतं न्येत तदा दं वनं मागतः ॥ तथे ता
त्युक्ता हि मवतानीता सित्वं गृहं प्रति ॥ ४८ ॥ ततः प्रयुक्तमस्माकं
कृत्वा विवाहिकी क्रिया ॥ तेन व्रतप्रभावेन सौभाग्यं प्राप्यते

ह०
६

6

त्वया ॥ ४७ ॥ तदादिप्रतराजंतुकस्याग्रेण निवेदितं ॥ पौर्वित्यु० ॥
॥ ॥ नामिदं कथितं नाथ विधिं वदममप्रभो ॥ ४८ ॥ किंपुन्यं किं फलं
चास्य केन च क्लृप्तयते नरैः ॥ ॥ ईश्वर उवाच ॥ ॥ शृणु देवि धि
धिं वदे नारीणां व्रतमीदृशं ॥ ४९ ॥ कर्तव्यं तु प्रयत्नेन यदि सौभाग्य
मिच्छति ॥ तोरणादिच कर्तव्यो कदलीसंभमं दितं ॥ ५० ॥ आच्छाद्य
घपटवस्त्रैस्तनानावर्णैर्विचित्रितं ॥ चंदनादिसुगंधेन कारये
वग्रहोपम ॥ ५१ ॥ घोषभेरीमृदंगैश्च वादयेद्बहुभिर्जनैः ॥ नाना

धं ५४

हू

मंगल गीतं च कर्तव्यं मम संनिभं ॥ स्त्वा प्रनमम कल्याणि पा
र्वत्या सहिते न च ॥ पूजयेद्बद्धपुष्पैश्च गंधधूपैर्मनोहरैः ॥ ५५ ॥
नाना प्रकार नैवेद्यैः उपोष्य जागरणं ततः ॥ नालिकैरेः पूग फ
लेर्ज्वरैर्वकुलादिभिः ॥ ५६ ॥ चीडपूरैक नारंगैः फलानि च
वर्ज्जुनि च ॥ रत्न देशोद्भवैः सर्वैः फलानि विविधानि च ॥ ५७ ॥ धूप
पदीपादि गंधैश्च मंत्रेनानेन पूजयेत् ॥ शिवायै सर्व मांगल्यै
शिव रूपेण मोक्तुं ॥ ५८ ॥ शिव कल्याणदिनित्ये सर्व रूपेण

स्तु ३

६०

९

७

मास्तुते॥५५॥ शिवरूपेनमस्तुभ्यं शिवाये सततं नमः॥ नमस्ते
 ब्रह्मरूपिण्यै उग्रायै नमो नमः॥६०॥ संसारभारसंतापान्
 त्रादिमांसिंहवादिनी॥ येन कामेन मे देवि पूजिं सिमहेश्वरी॥ ता ३
 ॥६१॥ राज्यं सौभाग्यं मे देवि प्रसन्ना भव पावती॥ मंत्रेनानेन देदेवि व ४
 पूजयेत्वां मया सद॥६२॥ कथां श्रुत्वा विधानेन दद्यादानं दि
 नादिसर्वशः॥ ब्राह्मणो भयश्च दातव्यं वस्रधेनुदिरण्ययं॥६३॥
 अन्येऽपि दापयेद्दानं स्त्रीणां भूषादिकं तथा॥ भर्ता सदकथां श्रु ९

श्रुत्वा सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ६४ ॥ सप्तमजन्म भवेत्तराज्यं श्रो
 तव्यं चैव चेतसः ॥ संकल्प्य तु ततः कार्यं गंधधूपादीदीपकैः ॥
 ॥ ६५ ॥ ब्रूते स्वयं या कुरुते सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ तृतीया या तु
 यानारी आहारं कुरुते यदि ॥ सप्तजन्म भवेत्तत्वं ध्यावैधवा
 च पुनः पुनः ॥ ६६ ॥ दारिद्र्यं पुनः शोकं च कर्कशादुःखभागिनी
 ॥ प्रयाति नरके घोरे नोपवासं करोति या ॥ कां च नेराजते ता
 म्ने तथा मृन्मयभाजने ॥ दीपं दद्यात्परो देव्या तदंते पारणं भवेत् ॥

॥६७॥ **एवंविधं** या ऊरु ते नारी त्वया समाने रमते च भर्ता ॥
 अतएव काले मम तुल्य रूपं सा युज्यमुक्तिं लभते सुखानि ॥६८॥
 अश्वमेधसदस्त्रस्य वाजपेयशतानि च ॥ कथाश्रवणमात्रेण
 तत्फलं प्राप्नुयान्नरः ॥६९॥ एतत्ते कथितं देवितवाग्रे तु वीजं सा
 न ॥ सर्वपापविनिर्मुक्तो शिवलोके मदीयते ॥ ॥ इति श्रीलिंग
 पुराणे हरतालका कथा समाप्ता ॥ ॥ सवत् १७३६ चर्षे भाद्रपद
 मासे शुक्लपक्षे त्रयोदशी शनीर्वाश्वरे लिखितं पं० श्रीकरजी पठनार्थं ८

शुभमस्तु